

Oponentský posudok na dizertačnú prácu

Názov: **PROMĚNA POJETÍ A PERSPEKTIVY ČESKÉ MATEŘSKÉ ŠKOLY**

Autorka: **Mgr. Dita Podhrázká**

Školiteľka: doc. PhDr. Jana Uhlířová, CSc.

Študijný program: Pedagogika

Študijný odbor: Pedagogika

Oponentka: **doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD.** z Katedry elementárnej a predškolskej pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Aktuálnosť a prínos

Dizertačná práca je témou a obsahom aktuálna. Možno ju považovať za významný prínos pre spoločenskú a vzdelávaciu prax. Je hodnotným príspevkom k rozvoju vedeckého poznania hlavne predškolskej pedagogiky. Vážim si, že som mohla posudzovať takýto výsledok viacročnej práce autorky, ktorá má vysoko odborný a historický rozmer.

Formálne spracovanie

Dizertačná práca má **146 strán**. Na s. 141 autorka uviedla zoznam 20 príloh. *Formálne vyžadoval dokončenie v odkazoch na strany na základe ich fyzického priloženia do textu alebo e-prepojenia na samotné prílohy.* Dizertačná práca je členená tradične na teoretickú a výskumnú časť. *Autorka mohla pracovať po novom v štruktúre vedeckej štúdie IMRaD.*

Ciele a výsledky

Autorka zreteľne formulovala hlavný cieľ dizertačnej práce a ciele výskumu, ktoré splnila. Systematicky zaznamenala a analyzovala zmeny českej materskej školy po roku 1989 v oblasti poňatia aj perspektív rozvoja materských škôl. Zistila pozitíva aj negatíva zmien v praxi a získala cenné skúsenosti so svedectvom učiteliek postupom orálnej histórie.

Teoretická časť

Má 38 strán. Autorka v tomto rozsahu vedeckého textu analyzovala historické súvislosti vývoja a zmien materských škôl v Čechách. Citovala oficiálne dokumenty a autorské diela. Zamerala sa na významné inštitúcie a osobnosti, kontexty doby, didaktické a metodické špecifiká období. *S faktami mohla viac kriticky pracovať a vložiť do nich svoje myšlienky.*

Metódy výskumu

Autorka uskutočnila historický výskum na základe vhodného zdôvodnenia výskumného problému, formulovania výskumných otázok a stanovenia si výskumných cieľov. K tomu opísala metódy zberu a spracovania dát, čím si ujasnila postup výskumu. Oceňujem, že použila metódy kvalitatívneho výskumu a hlavne metódu orálnej histórie.

Výsledky výskumu

Dizertačná práca priniesla principiálne nové poznatky vyplývajúce zo spomienkového rozprávania učiteliek materských škôl v obsahu výskumných otázok. Autorka ich doložila autentickými výpoveďami a ich kategóriami v schémach u každej respondentky zvlášť. Tieto zistenia diskutovala s historickým poznaním, štatistickými údajmi a koncepčnými riešeniami. Práve v tejto časti je evidentné kritické uvažovanie autorky v odpovedaní na výskumné otázky. Oceňujem, že autorka zastrešila pojмами kľúčové zistenia a zobrazila vzťahy medzi nimi v myšlienkovvej mape, a že zhrnula názory učiteliek o pozitívach a negatívach premeny českej materskej školy.

Otázky do diskusie

Aké sú limity Vami realizovaného výskumu?

Navrhňte riešenia na eliminovanie negatív (s. 132) rozvoja súčasných materských škôl.

Ktoré kompetencie pedagogického výskumníka ste si rozvinuli?

Záverečné hodnotenie

Dizertačnú prácu považujem za kvalitný prínos k vednému rozvoju dejín pedagogiky, zvlášť so zameraním na výchovu a vzdelávanie detí v materských školách po roku 1989. V celkovom hodnotení dizertačnej práce konštatujem, že spĺňa podmienky kvalifikačnej práce v 3. stupni vysokoškolského štúdia.

Odporúčam ju na obhajobu a hodnotím A-výborne.

V Banskej Bystrici 22. 10. 2021

doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD.